

Онлајн ХЕЛП курс Савета Европе на теме „Слобода изражавања“ и „Заштита и безбедност новинара“

Чланови Националне мреже узели су активно учешће на два онлајн ХЕЛП курса, на теме Слобода изражавања и Заштита и безбедност новинара, које су у периоду од новембра 2021. године до јануара 2022. године организовали Правосудна академија и Пројекат Савета Европе “Слобода изражавања и слобода медија у Србији (ЈУФРЕХ)”.

Курсеви су покренути 23. новембра 2021. године уз поздравне речи Цесареа Питеа, руководиоца Програма у Одсеку за сарадњу на слободи изражавања Савета Европе и Ненада Вујића, директора Правосудне академије. О самој ХЕЛП платформи и практичним аспектима имплементације ових курсева говорила је Валентина Боз, ХЕЛП координаторка пројекта за Западни Балкан. Професорка Правног факултета и експерткиња Савета Европе, Ивана Крстић представила је ове курсеве учесницима и упознала их са улогама татора.

Тутори ових курсева били су сертификовани тренери Савета Европе Гордана Комненић, судија Врховног касационог суда и Вања Ћулибрк, заменик јавног тужиоца у Првом основном јавном тужилаштву, који су на уводном састанку појаснили задатке учесницима курсева, након чега су учесници подељени у две групе на основу тема које су одабрали. Такође, учесницима је указано на могућност коришћења сајтова, пре свега Правосудне академије где могу да нађу пресуде Европског суда за људска права преведене на српски језик, а такође и HUDOC сајта.

Курсеви су били подељени по модулима и оквирно су трајали по 10 сати. Модули су креирани тако да је поред европског приказано и домаће законодавство, одлуке Уставног суда и релевантна судска пракса. Све области су биле обрађене на практичан начин, уз коришћење презентација, интерактивних панела, тестова знања и вежби рекапитулације.

Циљ курсева био је да се учесници заинтересују за ове теме и да се упознају са основама примене европских стандарда у области заштите права на слободу изражавања и заштите и безбедности новинара, указивањем на значај поштовања тих права, поготову у земљама које су у поступку прилагођавања својих законодавстава са законодавствима земаља Европске уније.

Курс на тему *Слобода изражавања* садржао је 4 модула и то:

Модул 1: Увод и кључни принципи (слобода изражавања у међународном праву, кључни концепти, ограничења слободе изражавања, позитивне обавезе, злоупотреба слободе изражавања, правно задовољење за повреде права)

Модул 2: Врсте говора заштићене чланом 10 и Приватност и клевета

Модул 3: Регулисање медија, Слобода изражавања на интернету, Слобода изражавања и избори, Заштита извора, Информације добијене у поверењу

Модул 4: Приступ информацијама, Слобода изражавања и протест, Слобода изражавања и вршење правде, Слобода изражавања на радном месту, Слобода изражавања и вероисповест

Курс на тему *Заштита и безбедност новинара* се састојао од 5 основних модула:

Модул 1: Кључни стандарди и принципи (увод у тему, слобода изражавања, новинари и други медијски актери)

Модул 2: Претње новинарству (претње упућене новинарима, ефекти претњи, одговор на претње)

Модул 3: Правни оквири и механизми и алати (правни оквири Уједињених нација, Савета Европе, ЕУ и ОЕБС-а, механизми и алати за заштиту новинара, укључујући платформу Савета Европе за заштиту новинарства и безбедност новинара)

Модул 4: Физички и психички интегритет (позитивне и негативне обавезе државе, материјална и процесна димензија обавеза држава; некажњивост за кривична дела против новинара и ефекти некажњивости)

Модул 5: Новинарство у акцији (прикупљање вести: приступ местима и догађајима, приступ информацијама од јавног значаја, заштита извора и узбуњивача итд.; објављивање: материјална и процесна законска ограничења; суђење новинарству; спровођење закона и новинари)

Након завршених курсева, Правосудна академија и Савет Европе, члановима Националне мреже, као и осталим учесницима доделили су сертификате о успешно савладаним курсевима.